

[Lelf Hermann]

forhold til gennemsnittet for 1981–85, i øvrigt netop i det år, hvor forbruget af kvælstofhandelsgødning steg fra 367.000 t til 377.000 t. Det element må altså også indgå som en analysedel i den kommende handlingsplan.

Ministerens egen Miljøstyrelse har jo adskillige gange og med rimelig overbevisende styrke fremlagt vurderinger af overgangen til økologisk landbrug. Disse vurderinger må frem igen, og der må på det grundlag udarbejdes planer for en forbedret finansiering af omstilling til økologisk drift, ekstensivering m.v.

I den forbindelse må ministeren også kigge på udlægning af det, man kunne kalde for særlig sårbare zoner med restriktioner på gødningsanvendelse og dyrkning. Det at tage begrebet særlig sårbare zoner med ind i denne problematik er heller ikke noget nyt, det er et begreb, som man opererer med i det forslag til direktiv om overfladevand, jeg nævnte tidligere.

Miljøministerens redegørelses betragtning over styringsmidlerne hører til i den noget lettere ende af spektret. Og ordet økonomiske styringsmidler får sådan lige klemt sig ind efter information, undervisning og ændrede regler. For at ingen skal blive bange, skynder den vel-formulerede forfatter sig at tale om at underbygge landbrugets motivation til at yde en yderligere miljøindsats.

Det skal være sagt klart – og jeg er glad for, at ministeren også har sagt det – at de styringsmidler, der er mulige, bliver belyst og vurderet. Men samtidig siger ministeren, at oplægget til handlingsplanen om en bæredygtig udvikling i det væsentligste består i belysninger og vurderinger.

Jeg tror, ministeren lige så godt først som sidst kan indstille sig på, at der skal ske en økonomistyring, og i den forbindelse kommer man ikke uden om at kigge på handelsgødningsafgifter. Hvis regeringen tør det, er SF nøjagtig som Socialdemokratiet helt indstillet på, at 100 pct. af det provenu, der kommer ind, skal tilbageføres til landmændene, f.eks. efter den model, der er nævnt i Landbokommissionens 2. delbetænkning. Vi er også villige til at fastholde, at disse 100 pct. skal blive hos landmændene, indtil der etableres lignende ordninger i andre EF-lande og der dermed bliver skabt ligelige konkurrenceforhold.

Endelig må regeringen belave sig på i samarbejde med landbrugets organisationer at udarbejde nye strategier for salg og markedsføring af danske landbrugsprodukter fremstillet efter økologiske principper.

At opstille en brugbar handlingsplan efter disse hovedlinjer vil utvivlsomt være både besværligt og politisk ømtåligt. Men der er ingen, der skal komme og fortælle, at det ikke kan gå hurtigt. Ingen af de her nævnte forslag behøver at tage mere end et halvt år at udarbejde, hvis ellers den politiske vilje er til stede. Derfor er datoen den 1. april 1991 ubrugelig også af de grunde, som fru Dorte Bennedsen har nævnt.

Hvis denne dato, den 1. april 1991, fastholdes, og hvis den situation opstår, at vi allerallertidligst ser lovforslag efter det nødvendige folketingsvalg, der i øvrigt skal finde sted senest i maj 1992, vil der være gået godt og vel 5 år fra miljøministerens første erkendelse af, at målsætningerne i vandmiljøplanen for landbrugets vedkommende ikke kunne nås. Det kan ministeren ikke være bekendt. Og det kan under ingen omstændigheder være tilfredsstillende for alle de husstande, der har betalt til rensningsanlæggene, det kan ikke være tilfredsstillende for miljøet eller befolkningen som helhed, og det kan bestemt heller ikke være tilfredsstillende for landbruget.

Hanne Severinsen (V):

Nu har vi allerede haft en lang debat under det foregående punkt, og derfor vil jeg ikke gå dybere ind i, hvorfor vi afviser dette dagsordensforslag. Vi mener, at det kommer alt for tidligt. Og jeg synes også, det er forkert på forhånd at fastlægge de midler, som man skal bruge.

Knud Lind (FP):

Jeg betragter faktisk Socialdemokratiets forespørgselsdebat som værende fuldstændig overflødig, en tidsfordrivsdebat, al den stund hverken landbrugsministeren eller miljøministeren på noget som helst tidspunkt har ønsket at oplyse noget som helst konkret om et eventuelt tiltag, ud over at man vil afholde en konsensuskonference engang i efteråret. Og man har erkendt, at landbruget har overholdt alle de pålagte miljøkrav, og derfor vil man som tak for det tage vandmiljøplanens landbrugsdel op til fornyet overvejelse. Det er sådan set det, vi har